

Memo

Van [REDACTED]

Afgestemd met -

Aan IPO wolven werkgroep

Datum 16 november 2021

Onderwerp 1^e concept wolvenplan

Bijlage(n) 1^e concept WP22 & reacties FGP, VGSN, [REDACTED]

---

agendapunt 3

Inleiding

Bijgaand ontvangt u het eerste concept van het Wolvenplan 2022

Dit is een eerste ruwe versie. Afstemming en tekstredactie moeten nog plaatsvinden en een aantal hoofdstukken / paragrafen moeten nog worden ingevuld. De schrijvers geven hier *hun* visie weer op wat er beleidsmatig kan worden voorgesteld. Een inhoudelijk reactie / bijdrage van de deelnemers van de IPO wolvenwerkgroep moet leiden tot een gemeenschappelijk interprovinciale beleidsvisie.

Wij vragen u om:

- tekstuele wijzigingen / aanvullingen in de tekst te verwerken d.m.v. 'wijzigingen bijhouden'.
- inhoudelijke opmerkingen toe te voegen aan de tekst.
- Inhoudelijke discussiepunten te mailen naar [REDACTED]. De discussiepunten dienen in deze wolvenwerkgroep op tafel te komen zodat we daarover een besluit kunnen nemen om te voorkomen dat de planning en voortgang van het wolvenplan in gevaar komen. Een overzicht van de ontvangen inhoudelijke discussiepunten worden vooraf aan het volgende overleg 'quick en dirty' met elkaar gedeeld. Dat kan de besluitvorming bevorderen.

Afspraken:

- We bespreken het concept op hoofdlijnen: d.w.z. we moeten overeenstemming bereiken over de geformuleerde hoofdlijnen van het (nieuwe) beleid.
- Er moet worden besloten dat de concept wolvenplan (na verwerking van aanpassingen die volgen redactie/input leden wolvenwerkgroep) als concept plan wordt voorgelegd aan het LOW van 14 december.
- Tot slot maar zeer belangrijk: er moeten afspraken gemaakt worden over wie op welk punt nog nader schrijfwerk / redactiewerk kan verrichten.

Proces

We hebben onszelf een planning voorgenomen. Vandaag dient bepaald te worden of wij deze kunnen halen. Dat is afhankelijk van een ieders inzet op dit dossier.

- Enerzijds betekent dit dat er tot richtinggevende beleidskeuzes dient te worden gekomen;
- Anderzijds gaat het over de inzet die een ieder van ons kan leveren.

Mocht een van deze twee bovengenoemde punten niet haalbaar blijken dan komt de voortgang in gevaar. Gelet op de planning van de IPO besluitvorming betekent dat – in het geval het niet lukt - dat het wolvenplan pas (ver) na de zomer van 2022 kan worden vastgesteld.

Een ander aandachtspunt is het meenemen van het LOW en andere stakeholders in het proces van het wolvenplan. Ook dat kost tijd, daarin kan bij deze planning bescheiden maar hopelijk in voldoende mate in worden voorzien. Dat geldt minder voor de uitwerkingen daar zijn veel meer en heel verschillende partijen bij betrokken. Dit wordt nog nader uitgewerkt. Maar zeker is dat dit moet.

Toelichting concept wolvenplan

1. De inhoud

Het plan is nog niet geheel uitgeschreven, dat is op zich acceptabel zolang het over feitelijk invulling van zaken gaat.

De belangrijkste discussiepunten zitten ons inziens in de volgende twee hoofdstukken:

5. Beleid en bescherming

De Juridische afwegingen zijn van belang. Een eerste aanzet is gedaan door [REDACTED] Inhoudelijke reactie van een ieder is gewenst.

6. Preventie, schade en tegemoetkoming bij landbouwhuisdieren

Tegemoetkomingsregeling en de inzet op preventieve maatregelen zijn hierin de belangrijkste beleidsbepalende aspecten. Het zijn ook die onderdelen waar maatschappelijk nadrukkelijk aandacht voor zal zijn. Mede in het verlengde van discussies van onze vorige bijeenkomst is bijgaand voorstel opgesteld.

Naar onze mening is hierin een beleidslijn verwoord die enerzijds invulling geeft aan landelijk te hanteren tegemoetkoming en anderzijds ruimte biedt voor (desgewenst verschillende) provinciale invulling als het gaat om preventieve maatregelen, begrenzings van gebieden en dergelijke.

In essentie gaan wij door met de ingezette lijn (de eerste drie jaar voor begrensde gebieden en daarbuiten); echter daarna vindt een aanscherping plaats in tijd en voorwaarden. Tegelijkertijd bindt het wat meer ruimte om ook voor andere diersoorten wolfwerende maatregelen te gaan subsidiëren en naar keuze meer typen gebieden te begrenzen.

Separate activiteiten

Het wolvenplan dient het algemene beleidskader weer te geven. De beleidskeuzes zijn daarin gemaakt.

De uitwerking hiervan vindt o.m. plaats in:

- a) Handelingsprotocollen 4x
- b) Richtlijn taxatie en tegemoetkoming
- c) Monitoringsprotocollen
- d) Aanpak Internationaal wolvenbeleid, managementplan
- e) Overzicht ontheffingen wildaanrijdingen

De meest wenselijk optie is dat deze stukken gelijktijdig met het Wolvenplan 2022 kunnen worden voorgelegd. Als dat niet lukt is next-best dat wij concepten gereed hebben die tkn de ronde doen en

Datum 16 november 2021
Onderwerp -

dan ook in een stakeholder ronde getoetst worden op hun werkbaarheid. Dit vergt naar inschatting erg veel tijd. Vandaar dat dit de meest voor de hand liggende optie lijkt te zijn. Een derde optie is het vooruitschuiven en achter elkaar schakelen. Dat lijkt niet gewenst omdat men toch enige inzicht zal wensen op de invulling van het beleid.

Met name bij de handelingsprotocollen en de richtlijn is urgentie. M.b.t. de monitoring kan dit ook later omdat dit niet beleidsmatig maar meer uitvoerend van karakter is. Bovendien is in de aanpassing hiervan voorzien in de komende opdracht voor de monitoring.

Ingekomen reacties

Van de zijde van de Federatie Particulier Grondbezit, Vereniging Gescheperde Schaapskudden Nederland, en [REDACTED] (ook VGSN) zijn reacties binnen gekomen. Zie (gisteren) verstuurd bijlagen.

Een aantal punten die van belang zijn en/of om een uitspraak/beleidskeuze in het wolvenplan vragen:

1. Juridische insteek: gevraagd wordt om de "Mededeling EU-cie C(2021) 7301 final, mee te nemen.
2. Inzet - vanuit LNV - voor Europees managementplan; overleg met buurlanden.
3. Afspraken over Internationale overeenstemming GvSI
4. Opstellen Escalatieladder (handelingsprotocollen).
5. Inzet 'wapens' bij afweer van 'heterdaad' wolven bij gescheperde kudden: paintballs, rubberen kogels, e.d.
6. Maak beheer/afschot van wolven mogelijk. Hou de mogelijkheid hiervoor open.
7. Financiële vergoeding preventieve maatregelen: voor heel NL van toepassing verklaren.
8. (Geen onderscheid leefgebied, corridor, hotspot, risicogebied, etc.)
9. Maar ook vraag om begrenzen van wolfvrije gebieden (nul-gebieden)
10. Vergoeding arbeid, materiaal etc. tbv draagvlak vergroting.
11. Normering preventieve maatregelen: heroverweging van/flexibeler toepassing normering.
12. Betrokkenheid stakeholders : 'Met ons, niet voor ons' ; inzet op praktische pilots. Dit benadrukt ook de noodzaak tot meer overleg met de stakeholders.